

Maaseudun kehittämisen rahoituskausi 2023–2027



Ympäristö- ja ilmastotoimenpiteet

**Kehittämishankkeiden ja
investointien tukeminen Etelä-
Pohjanmaalla**

**Tapio Sivula, 30.10.2024, Etelä-Pohjanmaan
ELY-keskus**



Maaseutuohjelmalle asetetut EU-tason tavoitteet

Edistetään osaamista, innovaatioita ja digitalisointia

Varmistetaan älykäs, kestävä ja monipuolinen maatalousala, jolla parannetaan elintarviketurvaa

Tuetaan ympäristöhoitoa ja ilmastotoimia ja edistetään yhteisiä ympäristö- ja ilmastotavoitteita

Lujitetaan maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta

1. Turvataan viljelijöiden tulotaso ja ruuantuotanto
2. Lisätään tuotannon kilpailukykyä ja laatua
3. Parannetaan viljelijöiden markkina-asemaa

4. Hillitään ilmastonmuutosta ja sopeudutaan siihen
5. Edistetään ympäristön tehokasta hoitoa ja suojelua
6. Edistetään luonnon monimuotoisuuden, elinympäristöjen ja maiseman säilyttämistä

7. Kannustetaan nuoria alalle, helpotetaan maaseudun yritystoiminnan kehittämistä
8. Edistetään maaseudun työllisyyttä, kasvua ja paikallista osallisuutta
9. Parannetaan turvallisen, terveellisen ja kestävä ravinnon saantia sekä eläinten hyvinvointia

Maaseutuohjelman toimeenpano 2023-2027

Maaseudun kehittämishankkeiden toteuttaminen vastaa Suomen CAP suunnitelmaan ja sen erityistavoitteisiin:

www.maaseutu.fi www.ruokavirasto.fi

Etelä-Pohjanmaan maaseutu.fi-alesivulta löydät:

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen alueellinen maaseudun kehittämissuunnitelman
- Rahoituslinjaukset
- Etelä-Pohjanmaan alueen Leader –ryhmien strategiat
- Yhteystiedot

[Etelä-Pohjanmaan alesivulle pääset tästä.](#)

Maaseutuohjelman hanketuen rahoituksen haku sähköisesti Hyrrässä (Ruokavirasto)

- [Maaseudun palvelut ja elinkeinojen kehittäminen – Ruokavirasto](#)
- [Hyrrä – maaseudun tukien sähköinen haku – Ruokavirasto](#)



Kehittämishankkeet

Hanketuki, kehittämishankkeet

Etelä-Pohjanmaalla ELY-keskuksen ja Leader –ryhmien yhteistyösopimuksessa on sovittu ”työnjaosta” kehittämishankkeiden osalta ohjelmakaudelle 2023-2027

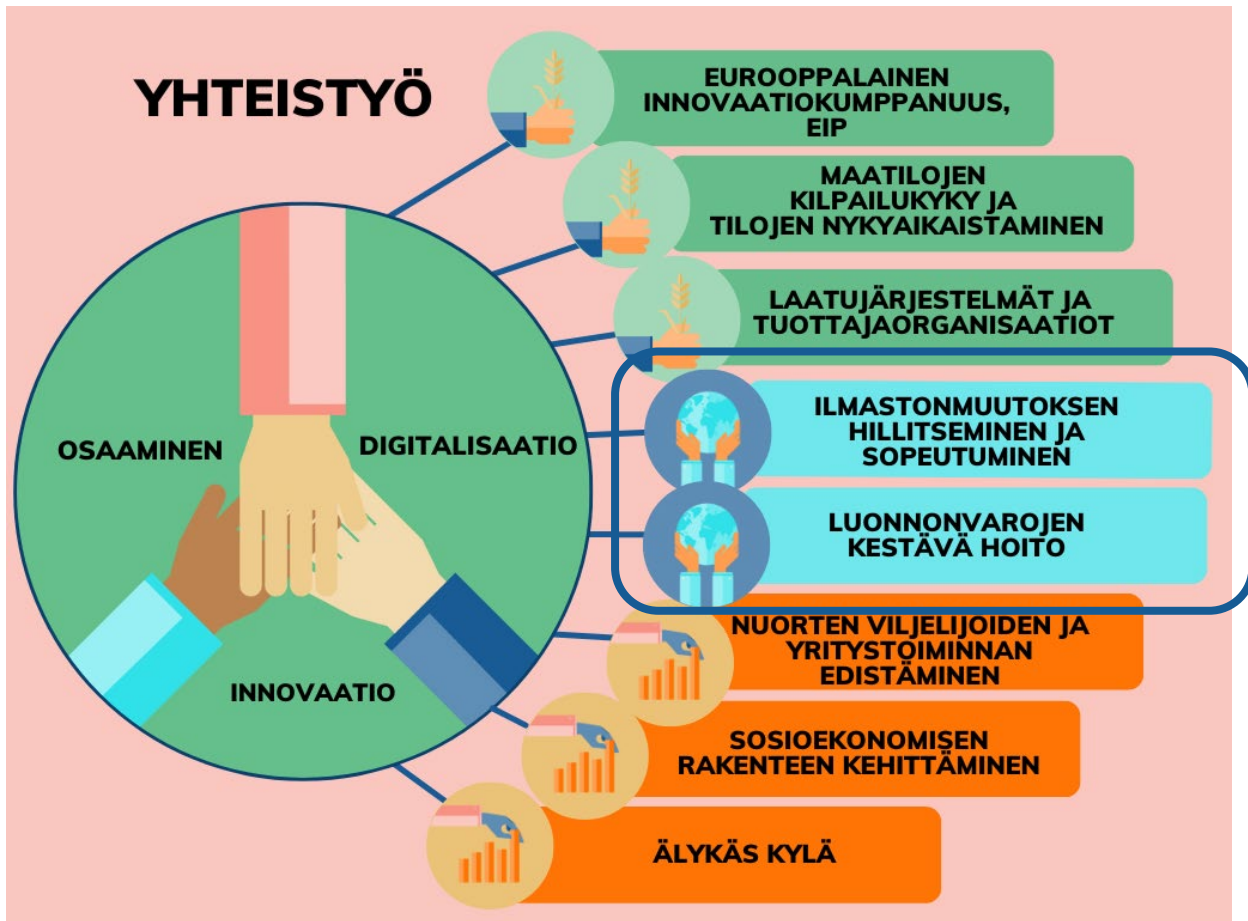
ELY-keskus rahoittaa maakunnallisia kehittämishankkeita ja Leader –ryhmät paikallisia ja seudullisia kehittämishankkeita.

Koulutus

- Maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten, yhteisöjen ja asukkaiden osaamisen lisääminen.
- Tukitaso 70-100 %, määräytyy kohderyhmän mukaan
- Osaamista voidaan kehittää monimuotoisesti: verkkokoulutukset, työpajat, valmennukset jne.
- Koulutushankkeiden aiheita voivat olla mm:
 - **ilmasto- ja ympäristöasiat**
 - digitalisaatio
 - energian tuotanto ja käyttö sekä energiansäästö

Tiedonvälitys

- Tukea voidaan myöntää maatalouden, metsätalouden ja maaseudun yritysten ja yhteisöjen tiedon lisäämiseen sekä **luonnon, ympäristön ja ilmaston suojeluun liittyvään tiedon lisäämiseen.**
- Tiedotus ja tiedonvälitys: laajemmalle kohderyhmälle kohdistettavaa tiedonvälitystä
- Tukitaso enintään 100 % hyväksyttävistä kustannuksista
- **Suunnitelmat ja selvitykset**
 - laaditaan ja päivitetään maaseudun palvelujen esiselvityksiä, kehittämissuunnitelmia, toteutettavuustutkimuksia, **luontoarvoiltaan tärkeiden alueiden hoitosuunnitelmia ym.**
 - tulokset julkaistaan
 - vahva viestinnällinen ulottuvuus



Maa- ja metsätalous



Ilmasto- ja ympäristö



Yritykset, elinkeinot ja kylien palvelut

Yhteistyöhankkeet

- Hankemuodot:
 - Kahden toimijan kumppanuuksia
 - 3-10 yritysryhmähankkeita, de-minimistuki
 - 3-10 viljelijäryhmähankkeita
- Hakijana yksityis- tai julkisoikeudellinen yhteisö
- Hankkeet voivat olla alueellisia, alueiden välisiä, valtakunnallisia
- Tuen määrä on enintään 60, 80 tai 100 % hyväksyttävistä kustannuksista tavoitteista, toimista ja yritysten saamasta hyödyistä riippuen (vaihteluväli 50-100 %).
- Yritysryhmähankkeissa ja viljelijäryhmähankkeissa tuki on 75 %
- Laatujärjestelmien ja tuottajaorganisaatioiden kehittämisessä omat tukitasot.

Yhteistyötoimet luonnonvarojen kestävään hoitoon

Tavoite: Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

Esimerkkejä

- Edistää kestävästä kehityksestä ja luonnonvarojen, **kuten veden**, maaperän ja ilman, **kestävää hoitoa**.
- **Lisätä tietoa valuma-alueiden painetekijöistä ja vesiensuojelusta**, ravinteiden kierrätyksestä ja käytettävissä olevista uusista menetelmistä.
- Tehostaa ravinnevirtojen hyödyntämistä ja **vähentää vesistökuormitusta ja parantaa vesistöjen tilaa**.
- **Lisätä asiantuntemusta ja sektorirajat ylittävää yhteistyötä** luonnonvarojen kestävästä käytöstä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.
- Ekosysteemipalvelujen avulla lisätä alueen vetovoimaisuutta, luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.
- Luoda asukkaille, yhdistyksille ja yrittäjille ideoita ja virikkeitä uusista yhteistyö- ja liiketoimintamahdollisuuksista.
- Etsiä ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä.
- Kiertotaloutta tukevien palvelujen ja ratkaisujen synnyttäminen.
- Edistää luonnon monimuotoisuutta.

Yhteistyötoimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja sopeutumiseen

Tavoite: Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestävää energiaa

Esimerkkejä

- Lisätään ilmastonmuutokseen liittyvää asiantuntemusta, riskien ja sopeutumistarpeiden ja keinojen tunnistamista, kansainvälistä ja yli sektorirajojen tapahtuvaa yhteistyötä.
- Edistetään vähähiilisyyttä. Vähähiilisyyttä toteuttaa resurssitehokkuus, jonka osa-alueita ovat mm. energiatehokkuus, kestävästi tuotetut uusiutuvat energiamuodot, materiaalitehokkuus, mukaan lukien ruokahävikin ehkäiseminen ja vähentäminen, sekä viisas liikkuminen ja kestävä kulutus.
- Ilmastovaikutteisten tuotteiden, palvelujen, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseen maataloudessa, elintarvikealalla, metsätaloudessa ja muissa maaseudun pienissä yrityksissä.
- Matkailualan yritysten yhteiset kehittämis- ja markkinointihankkeet, joilla yhteys ilmastonmuutokseen
- Hajautetun energian tuotannon, resurssitehokkuuden ja uusien toimintamallien kehittäminen



Yleishyödylliset investoinnit

Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit

Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit

- Yleishyödylliset investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
- Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon
- Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi

Yleishyödylliset investoinnit luonnonvarojen kestävään hoitoon (Yhteisöjen investoinnit)

Tavoite: Kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen, myös vähentämällä kemikaaliriippuvuutta

- Toimenpiteessä toteutetaan ei-tuotannollisia, yleishyödyllisiä investointihankkeita, joilla edistetään ja parannetaan vesiensuojelun tilannetta, vahvistetaan vesienhoidon yhteistyötä ja verkostoitumista esim. valuma-alueilla, kehitetään ja pilotoidaan uusia menetelmiä, työkaluja ja toimintatapoja pienten vesialueiden, rakennettujen vesiensuojelukosteikkojen ja muiden alueiden ja maaperän hoidossa ja kunnostamisessa.
- Toimenpiteessä voidaan edistää luonnonvarojen hoitoon liittyvien uusien innovaatioiden tarvitsemien koneiden ja laitteiden yhteiskäyttöä, hankkia laitteita yhteiseen käyttöön sekä tukea jakamis- ja kiertotaloutta edistäviä investointeja.
- Toimenpiteessä voidaan toteuttaa tarvittaessa kosteikkoinvestointeja täydentäviä investointeja julkisoikeudellisen tahon omistamalla tai muuten yhteisessä käytössä olevalla alueella. Kosteikkoinvestoinnit tässä toimenpiteessä ovat mahdollisia niille toimijoille ja alueille, jotka eivät ole mahdollisia tuensaajia ei-tuotannollisissa (viljelijät) investoinneissa.
- Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten toimien rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja.

Yleishyödylliset investoinnit luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi (Yhteisöjen investoinnit)

Tavoite: Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttämisen ja tämän suuntauksen kääntämisen sekä ekosysteemipalvelujen edistäminen sekä elinympäristöjen ja maisemien säilyttäminen

Esimerkkejä

- Toteutetaan investointihankkeita, joilla luodaan ja parannetaan maaseudun maisemanhoitoa, kylämaisemien ja luonnon monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja.
- Ekosysteemipalveluiden kehittyminen (luonnon tarjoamat palvelut) lisää alueen vetovoimaisuutta ja virkistyskäyttömahdollisuuksia.
- Edistää uusia tapoja hoitaa, ennallistaa, parantaa luonnon monimuotoisuutta (esim. lintujen, pölyttäjien, vesieliöstön, maaperäeliöstön, kasvien) ja toteuttaa tarvittavia investointeja ja demonstraatioita.

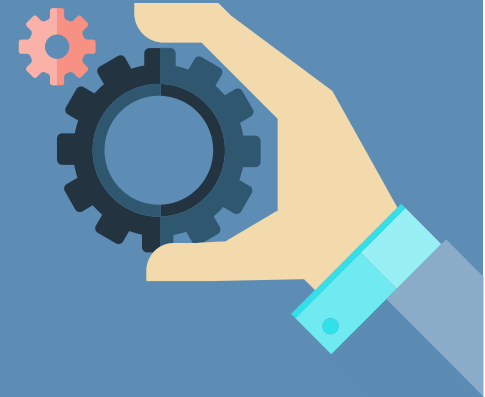
Yleishyödylliset (yhteisöjen) investoinnit ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Tavoite: Edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista muun muassa vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja parantamalla hiilen sitomista sekä edistetään kestäväää energiaa

Esimerkkejä

- Toimenpiteessä toteutetaan ei-tuotannollisia, yleishyödyllisiä investointihankkeita, joilla luodaan ja parannetaan maaseudun pieninfrastruktuuria ja toimintaympäristöä energia- ja resurssitehokkuutta sekä turvallisuutta ja uusiutuvia energialähteitä ja niiden käyttöä lisääviä investointeja sekä energiatehokkuutta ja energian säästöä lisääviä investointeja kylissä, kunnissa ja muissa yhteisöllisissä tiloissa ja paikoissa
- Uusiutuvan energian käyttöönotto yhteisissä tiloissa (esim. kylätaloissa), mm. öljylämmityksestä maalämpöön siirtyminen, aurinkopaneelien (aurinkosähkön tuottaminen) tai ilmalämpöpumpun hankkiminen
- Energiatehokkuushankkeet yhteisissä tiloissa, esim. kylätaloissa
- Jakamis- ja kiertotalouteen liittyvät investoinnit
- HUOM! Toimenpiteellä ei ole tarkoitus korvata kunnan tai valtion vastuulla olevien lakisääteisten toimien rahoittamista, vaan parantaa ja täydentää palveluita lisäämällä toimijoiden välistä yhteistyötä ja kehittämällä ja kokeilemalla uusia toimintamalleja. (ELY-keskus ei tue kuntien ja muiden julkisoikeudellisten tahojen energiainvestointeja // Linjaus 6/2023)

Yleistä tukien hakemisesta



Hanketuen valintaperusteet ja valintajaksot (2025)

ELY-keskuksesta haettaessa: Valintaperusteista lisätietoa toimenpiteittäin Ruokaviraston sivuilla:
[Maaseudun palvelut ja elinkeinojen kehittäminen – Ruokavirasto](#)

Hankkeiden haku on jatkuva, **valintajaksoittain (päättymisajat alla)** arvioidaan saapuneet hakemukset ja päätetään rahoitettavista hankkeista.

HANKETUET 2025

- 31.1.2025
- 30.4.2025
- 30.9.2025

EPOELY, ELY-keskuksen linjaukset:
[Yleishyödyllisten-investointien-linjaukset.pdf](#)

Leader-ryhmästä haettaessa: Tietoa on Leader –ryhmän nettisivustolla, ota yhteyttä Leader –ryhmän asiantuntijoihin:

www.aisapari.net www.kuudestaan.net
www.liiveri.net www.leadersuupohja.fi

tai [Etelä-Pohjanmaan yhteystiedot - Maaseutu.fi](#)

Lisätietoja asiantuntijoilta

Kehittämishankkeen tai
investoinnin idea mielessä?

Ota yhteyttä Leader –ryhmiin
tai ELY-keskukseen!

[Etelä-Pohjanmaan yhteystiedot -
Maaseutu.fi](https://maaseutu.fi)

